

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΔΗΜΟΣ ΧΑΛΑΝΔΡΙΟΥ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΥΓΙΕΙΝΟΛΟΓΟΣ-
ΕΠΟΠΤΡΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ
Δ/νση: Φιλίππου Λίτσα 29 & Αγίου Γεωργίου,
Τ.Κ.:15234, Χαλάνδρι
ΤΗΛΕΦΩΝΟ: 213 2023882

Χαλάνδρι, 27 / 07 / 2017
Α.Α.: 76

ΘΕΜΑ: «ΜΕΤΑΔΙΔΟΜΕΝΕΣ ΑΠΟ ΚΟΥΝΟΥΠΙΑ ΝΟΣΟΙ ΚΑΙ ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΦΥΛΑΞΗΣ»

Τα κουνούπια αλλά και οι σκνίπτες είναι αρθρόποδα έντομα πτερυγωτά. Τα αρσενικά τρέφονται με χυμούς φυτών ενώ **τα θηλυκά μιλούν και αίμα, το οποίο τους είναι απαραίτητο για την παραγωγή αυγών.**

Όπως σε όλα τα έντομα, το σώμα τους διαχωρίζεται σε κεφάλι, θώρακα και κοιλιά, καθώς και τρία ζεύγη βαδιστικών ποδιών. Από την συνοπτική ανατομία τους γίνεται κατανοητό πως οι σκνίπτες και τα κουνούπια είναι πολύπλοκοι οργανισμοί, αν και απλούστεροι, φυσικά, από τα θηλαστικά. Η απλότητα τους όμως αυτή κρύβει μία σοφία, γιατί τα έντομα αυτά είναι απόλυτα προσαρμοσμένα στο περιβάλλον τους.

Είναι τμήματα πολύπλοκων οικοσυστημάτων, αφού και τα ίδια χρησιμεύουν ως τροφή σε άλλους οργανισμούς (σαύρες, κ.λ.π.). Όμως τα έντομα αυτά έχουν από τη φύση τους ισχυρή προσαρμοστική δυνατότητα προς το περιβάλλον, με την βοήθεια της οποίας συντηρείται ο ασύλληπτα μεγάλος αριθμός τους, ανεξάρτητα από τις κλιματολογικές συνθήκες.

Δεν είναι εφικτό να καταπολεμηθεί ή να εξαλειφθεί ο πληθυσμός τους από τη γη, κάτι και οικολογικά μη θεμιτό, αλλά στόχος είναι αδιαμφισβήτητη η αποτελεσματική απώθηση τους από το περιβάλλον της καθημερινής διαβίωσης μας, για την αποφυγή διαβίβασης σοβαρών για την υγεία και τη ζωή του ανθρώπου νόσων, όπως παρατίθενται ακολούθως:

ΕΛΟΝΟΣΙΑ:

ΕΛΟΝΟΣΙΑ

MEDECINS SANS FRONTIERES
ΓΙΑΤΡΟΙ ΧΩΡΙΣ ΣΥΝΟΡΑ

ΠΡΟΛΗΨΗ
Μπορεί να επιτευχθεί μέσω της πληροφόρησης και εκπαίδευσης, χρήσης κουνουπιέρων και ψεκασμού των σπιτιών με εντομοκτόνα διαρκείας

ΣΥΜΠΤΩΜΑΤΑ
Μεταξύ άλλων είναι πυρετός, πονοκέφαλος και συνεχιζόμενοι εμετοί

ΘΕΡΑΠΕΙΑ
Ενδείκνυται συνδυαστική θεραπεία με βάση την αρτεμισίνη (ACT). Η ελονοσία μπορεί γρήγορα να οδηγήσει στο θάνατο. Η έγκαιρη διάγνωση είναι σημαντική. Οι Γιατροί Χωρίς Σύνορα δρούμε σε απομακρυσμένες περιοχές

Η ελονοσία μπορεί να προληφθεί και να θεραπευθεί αν χορηγηθεί έγκαιρα ποιοτική ιατρική φροντίδα.

216 εκατομμύρια άνθρωποι προσβλήθηκαν από ελονοσία το 2010

655 χιλιάδες κρούσματα κατέληξαν / άνθρωποι έχασαν τη ζωή τους

80% Των ανθρώπων που υποφέρουν από ελονοσία είναι Αφρικανοί

κάθε λεπτό ένα παιδί στην Αφρική πεθαίνει από ελονοσία

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ
Για τα παιδιά, τις έγκυες γυναίκες και τα έμβρυα η ελονοσία είναι ακόμη πιο επικίνδυνη

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ
η απόσταση, οι συγκρούσεις και η έλλειψη χρημάτων δυσχεραίνουν την πρόσβαση στην ιατρική φροντίδα

Πηγή εικόνας: Γιατροί χωρίς σύνορα

Η ελονοσία προσβάλλει κάθε έτος 500 εκατομμύρια ανθρώπους, από τους οποίους το 1 εκατομμύριο τελικά υποκύπτει στην ασθένεια, με το 90% των θανάτων να προκύπτει στην Υποσαχάρειο Αφρική.

Στην Ελλάδα, η ελονοσία είχε εξαλειφθεί. Όμως τα τελευταία χρόνια παρατηρήθηκε σημαντική αύξηση των κρουσμάτων της νόσου στην χώρα μας.

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΑΥΞΗΣΗΣ ΚΡΟΥΣΜΑΤΩΝ ΕΛΟΝΟΣΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ:

1. Κουνούπια του γένους *Anopheles* τα οποία μεταδίδουν την ελονοσία κυκλοφορούν σε διάφορες περιοχές της χώρας.
2. Η χώρα αποτελεί τόπο διαμονής και εργασίας αλλά και αναψυχής ατόμων από χώρες στις οποίες ενδημεί η νόσος και ενδέχεται η μεταφορά της. Τα 30 έως 50 κρούσματα που καταγράφονται κάθε χρόνο είναι «εισαγόμενα».
3. Οι κλιματολογικές αλλαγές - αύξηση της μέσης θερμοκρασίας και των θερμών ημερών ανά έτος- αυξάνουν τον αριθμό των κουνουπιών και τη δραστηριότητά τους.

ΤΡΟΠΟΙ ΜΕΤΑΔΟΣΗΣ ΕΛΟΝΟΣΙΑΣ:

Η Ελονοσία δεν μεταδίδεται από άτομο σε άτομο, μεταδίδεται όμως:

1. μέσω τσιμπήματος από θηλυκό μολυσμένο κουνούπι,
2. από μετάγγιση μολυσμένου αίματος,
3. από μεταμόσχευση οργάνων,
4. από χρήση μολυσμένης σύριγγας και
5. από τη μητέρα στο έμβρυο με συγγενή λοίμωξη (σπανιότερα).

ΣΥΜΠΤΩΜΑΤΑ ΕΛΟΝΟΣΙΑΣ:

Τα συμπτώματα της Ελονοσίας εμφανίζονται συνήθως από δέκα (10) ημέρες έως τέσσερις (4) εβδομάδες μετά το τσίμπημα και περιλαμβάνουν:

1. παροξυσμικό έντονο ρίγος,
2. υψηλό πυρετό (από δεύτερη ή τρίτη μέρα), εφίδρωση,
3. πονοκέφαλο,
4. ναυτία,
5. γενικευμένη αδιαθεσία ,
6. μυαλγίες,
7. διάρροια και ο εμετό,
8. αναιμία και
9. ίκτερο.

ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΕΛΟΝΟΣΙΑΣ:

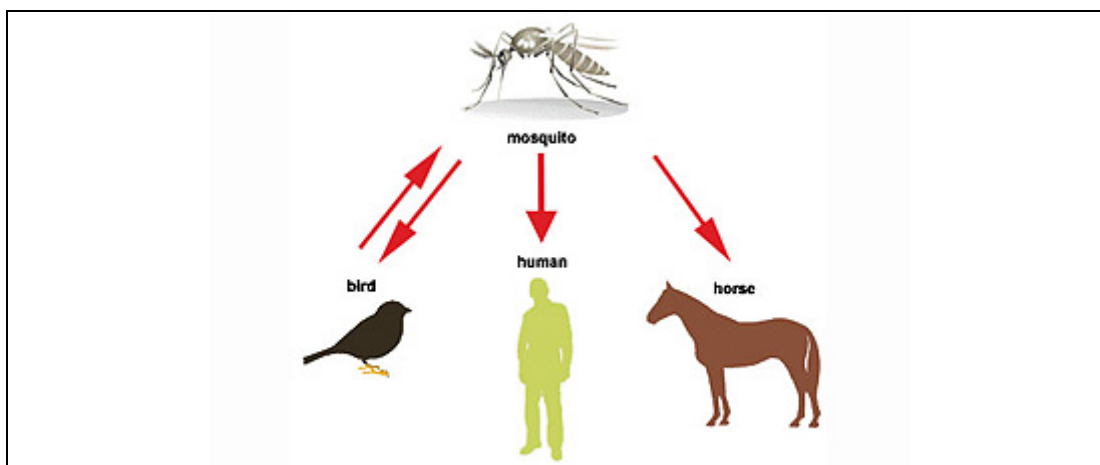
Η θεραπεία με ανθελονοσιακά φάρμακα είναι αποτελεσματική και είναι καλό να ξεκινά από τα πρώτα στάδια της νόσου, πριν αυτή εξελιχθεί σε χρόνια σοβαρή μορφή. Αν δεν χορηγηθεί η κατάλληλη θεραπεία, η ελονοσία μπορεί να προκαλέσει νευρολογικά συμπτώματα νεφρική ή αναπνευστική ανεπάρκεια.

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΑΞΙΔΙΩΤΕΣ:

Η νόσος της Ελονοσίας συνιστά παγκόσμιο πρόβλημα υγείας λόγω της αύξησης των ταξιδιών σε ενδημικές χώρες και της μετακίνησης πληθυσμών. Θεωρείται ότι είναι η συχνότερη αιτία θανάτου από λοιμώδη αίτια στους ταξιδιώτες.

Οι εγκυμονούσες θα πρέπει να αποφεύγουν τα ταξίδια σε χώρες όπου ενδημεί η ελονοσία και ο υπόλοιπος πληθυσμός οφείλει να ενημερώνεται από τις Διευθύνσεις Δημόσιας Υγείας των Περιφερειών πριν από το ταξίδι για τα μέτρα που πρέπει να λάβει (εμβολιασμός, φάρμακα κ.τλ).

ΙΟΣ ΤΟΥ ΔΥΤΙΚΟΥ ΝΕΙΛΟΥ:

Ο ΙΟΣ:

Ο Ιός του Δυτικού Νείλου, είναι ένας ιός που προσβάλλει το κεντρικό νευρικό σύστημα και προκαλεί μία λοίμωξη με σοβαρές συνέπειες όπως η εγκεφαλίτιδα και η μηνιγγίτιδα. Ονομάστηκε εξαιτίας του πρώτου εντοπισμού του ιού το 1937 στο δυτικό Νείλο, στην Ουγκάντα.

ΜΕΤΑΔΟΣΗ ΙΟΥ ΤΟΥ ΔΥΤΙΚΟΥ ΝΕΙΛΟΥ:

1. μέσω του τσιμπήματος του κουνουπιού Τίγρη,
2. από τα άγρια πουλιά.

Ο ιός προσβάλλει τον άνθρωπο και τα ζώα. Τα κουνούπια μολύνονται από άρρωστα ζώα και πτηνά και με τη σειρά τους μολύνουν τον άνθρωπο.

Δεν μεταδίδεται από άνθρωπο σε άνθρωπο, όπως μέσω αγγίγματος, φιλιού, σεξουαλικής ή άλλης επαφής.

ΣΥΜΠΤΩΜΑΤΑ:

Το 80% των ατόμων που μολύνονται από τον Ιό του Δυτικού Νείλου, δεν παρουσιάζουν συμπτώματα.

Το 20% παρουσιάζει ήπια συμπτώματα:

1. πυρετό,
2. πονοκέφαλο,
3. αδυναμία,
4. πόνους στους μύς και τις αρθρώσεις,
5. εμέτους,
6. δερματικά εξανθήματα (στον κορμό) και
7. διόγκωση των λεμφαδένων.

Τα συμπτώματα φεύγουν σε 4-7 ημέρες χωρίς να αφήσουν κατάλοιπα.

Σοβαρή μορφή της νόσου από τον Ιό, εμφανίζει ποσοστό μικρότερο του 1%, από όσους έχουν μολυνθεί και είναι συνήθως άτομα μεγάλης ηλικίας.

Συμπτώματα που περιλαμβάνει η βαριά κλινική εικόνα που εντοπίζεται κυρίως στο κεντρικό νευρικό σύστημα είναι:

1. πονοκέφαλος,
2. φωτοευαισθησία ματιών,
3. πολύ υψηλός πυρετός,
4. δυσκαμψία στον αυχένα,
5. διόγκωση αδένων,
6. αποπροσανατολισμός,
7. τρόμος,
8. σύγχυση,
9. σπασμοί,
10. μυϊκή αδυναμία/μυαλγία,
11. παράλυση,
12. κώμα.

Δυστυχώς δεν υπάρχει εμβόλιο κατά του ιού ούτε και ειδική θεραπεία, για το λόγο αυτό η πρόληψη της μόλυνσης αποτελεί τον κυριότερο προστατευτικό παράγοντα.

Είναι απαραίτητη η άμεση επικοινωνία με ιατρό, εάν εμφανιστούν έπειτα από τσιμπήματα εντόμων, κάποια από τα ανωτέρω σοβαρά νευρολογικής φύσης συμπτώματα.

ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΦΥΛΑΞΗΣ:

A. ΠΡΟΛΗΨΗ ΣΕ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ:

Όλοι θα πρέπει να περιορίζουμε τις εστίες μόλυνσης στο περιβάλλον που ζούμε, με στόχο την μείωση και εξάλειψη των κουνουπιών, με τρόπους όπως:

1. Τακτική απομάκρυνση στάσιμου νερού από τα πιατάκια των γλαστρών μας.
2. Άμεση επισκευή των υπαρχουσών βρυσών που τυχόν στάζουν και βρίσκονται σε εξωτερικούς χώρους.
3. Απομάκρυνση ή κάλυψη των μεταχειρισμένων και μη χρησιμοποιούμενων ελαστικών αυτοκινήτου.
4. Καθαρισμός λουκιών της βροχής, από τα φύλλα.
5. Κούρεμα του γρασιδιού και των θάμνων για να μην βρίσκουν καταφύγιο τα ενήλικα κουνούπια.
6. Κάλυψη των αγωγών εξαερισμού των βόθρων με σίτες.
7. Αντικατάσταση τυχόν σπασμένων σωλήνων, που έχουν διαρροή.
8. Συνεχής λειτουργία φίλτρων σε πισίνες και άλλες διακοσμητικές κατασκευές που διατηρούν στάσιμα νερά π.χ. σιντριβάνια.
9. Διατήρηση των δοχείων νερού ή άλλων υγρών ανάποδα για να μη μαζεύουν νερό της βροχής, ή κάλυψή τους με κάλυμμα.
10. Καταπολέμηση υπέρξεως ανοικτών αγωγών ομβρίων υδάτων , παράνομης επιφανειακής διάθεσης λυμάτων κατοικιών, βιοτεχνιών, εργοστασίων κ.λπ.

B. ΑΠΟΦΥΓΗ ΚΟΥΝΟΥΠΙΩΝ ΕΝΤΟΣ ΤΟΥ ΣΠΙΤΙΟΥ:

1. **Χρήση προστατευτικών σιτών** στα ανοίγματα του σπιτιού, όπως σε παράθυρα, αεραγωγούς, φεγγίτες κ.α., και καλή τους συντήρηση
2. **Χρήση κουνουπιέρας** όπου αυτό είναι απαραίτητο.
3. **Απομάκρυνση του στάσιμου νερού**, όπου αυτό υπάρχει (π.χ. μπαλκόνια), για να μην υπάρχουν λιμνάζοντα νερά, που να αποτελέσουν εστίες αναπαραγωγής κουνουπιών.
4. **Χρήση κλιματιστικών και ανεμιστήρων** για τη μείωση της θερμοκρασίας και την μείωση της υγρασίας στην ατμόσφαιρα του σπιτιού.
5. **Χρήση λαμπτήρων κίτρινου χρώματος** στα μπαλκόνια και σε εξωτερικούς χώρους του σπιτιού, διότι προσελκύουν λιγότερο τα κουνούπια.
6. **Αποφυγή ύπαρξης εκτεθειμένων τροφίμων** εκτός ψυγείου ή ανοικτών σακούλων σκουπιδιών εντός του σπιτιού, κατά τη νύχτα.

Γ. ΑΠΟΦΥΓΗ ΤΣΙΜΠΗΜΑΤΩΝ ΑΠΟ ΚΟΥΝΟΥΠΙΑ ΜΕ:

- 1. Χρήση εντομοαπωθητικών:** Χρησιμοποιούμε εντομοαπωθητικά και στο ακάλυπτο δέρμα αλλά και πάνω από τα ρούχα μας. Μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε χημικές και φυσικές ουσίες. Όπως π.χ. το αιθέριο έλαιο του Ευκαλύπτου και της Σιτρονέλας. Τα εντομοαπωθητικά προϊόντα πρέπει να επαλείφονται επάνω από τα αντηλιακά και να μην έρχονται σε επαφή με το στόμα, τα μάτια και το βλεννογόνο της μύτης.
- 2. Χρήση εντομοκτόνων αέρος:** Εντομοκτόνα αέρος τα οποία περιέχουν πυρεθρίνες, ουσίες που προσβάλλουν το νευρικό σύστημα των εντόμων και χάνουν τον προσανατολισμό τους. Δεν τα εφαρμόζουμε στο δέρμα μας και ακολουθούμε και εδώ τις οδηγίες του κατασκευαστή.
- 3. Χρήση των κατάλληλων ενδυμάτων:** Ρούχα τα οποία καλύπτουν όσο περισσότερο γίνεται το σώμα μας, π.χ. παντελόνια, μακριά μανίκια κ.λ.π. ανοιχτόχρωμα ρούχα και φαρδιά.
- 4. Μείωση του χρόνου έκθεσης σε κουνούπια:** Τα περισσότερα κουνούπια τσιμπούν το **χάραμα και το σούρουπο**, λίγα τσιμπούν όλο το εικοσιτετράωρο, οπότε φροντίζουμε ώστε να είμαστε λιγότερο χρόνο εκτεθειμένοι.

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΜΕΤΑ ΤΟ ΤΣΙΜΠΗΜΑ:

- Άμεσο πλύσιμο των σημείων του τσιμπημάτων, με άφθονο νερό και κρεμοσάπουνο,
- Εάν τα τσιμπήματα είναι πολλά στον αριθμό, συνίσταται η τοποθέτηση επιθέματος με πάγο στην περιοχή, (τυλιγμένο σε πανί ή πλαστικό), για την αποφυγή εμφάνισης δερματικού οιδήματος,
- Σε περίπτωση εμφάνισης αισθήματος έντονου κνησμού ή και κνησμών φλεγμονώδους βλάβης, εφαρμόζουμε στο δέρμα μια κορτιζονούχο αλοιφή για μικρό όμως χρονικό διάστημα,
- Εφόσον προκληθεί αλλεργική αντίδραση και συνεχίζεται αρκετά η φαγούρα, τότε λαμβάνουμε ένα αντιισταμινικό δισκίο από το στόμα με νερό,
- ΠΡΟΣΟΧΗ: είναι απαραίτητη η αποφυγή του ξυσίματος του δέρματος στα σημεία όπου εντοπίζονται τα τσιμπήματα, καθώς υπάρχει κίνδυνος πρόκλησης διάβρωσης της επιδερμίδας και εμφάνισης μικροεξελκώσεων και έπειτα υψηλή πιθανότητα επιμολύνσεων από Στρεπτόκοκκο της ομάδας Α καθώς και από Χρυσίζοντα Σταφυλόκοκκο (δευτεροπαθής λοίμωξη που χρήζει λήψη ειδικού αντιβιοτικού).